

Den svenska narkotikasituationen

Folkhälsomyndigheten presenterade under våren 2020 data om den svenska narkotikasituationen för 2019 med uppdatering av senast tillgängliga data för användning av cannabis i befolkningen.

Cannabisanvändning är vanligast bland yngre och bland män

Cannabis var den vanligaste narkotikatypen i Sverige 2020, vanligast bland yngre och bland män. Enligt rapporten har 3,8 procent av befolkningen mellan 16 och 64 år använd cannabis under de senaste 12 månaderna. I åldersgruppen 16–34 år hade 9,5 procent av männen och 5,4 procent av kvinnorna använt cannabis under de senaste 12 månaderna.

Både narkotikabeslagen och narkotikabrotten ökade 2019 jämfört med 2018. Ökningen av brott gällde främst kategorin eget bruk och innehav. För narkotikabeslagen gäller ökningen marijuana, amfetamin, heroin och kokain.

De flesta som får narkotikarelaterad vård använder mer än en substans

Antalet individer som vårdats i slutenvård och/eller specialiserad öppenvård för problem orsakade av narkotika har ökat under de senaste 10 åren. Det är också fler som har fått läkemedelsassisterad behandling vid opioidberoende (LARO). De flesta som behandlades för sitt narkotikabruk under 2019 hade sökt vård för användning av flera substanser i kombination där det inte går att identifiera en primär drog.

När en primär drog kunde anges var opioider vanligast inom slutenvård, specialiserad öppenvård och vård enligt LVM. Inom kriminalvården var cannabis vanligast.

Sprututbytesmottagningarna blir fler

År 2019 var det 16 av Sveriges 21 regioner som hade program för sprututbyte, där personer som injicerar droger kan byta sina använda sprutor mot nya och få tillgång till basal hälso- och sjukvård såsom testning, vaccination och behandling för sjukdomar. Programmen ska även motivera personer som injicerar droger till rehabilitering och ett narkotikafritt liv. Sprututbytesprogram är en insats för att minska smittspridningen av sjukdomar såsom hepatit C, hiv och hepatit B.

Narkotikarelaterade dödsfall fortsätter att minska. Under 2019 inträffade 540 narkotikarelaterade dödsfall i Sverige, och därmed fortsatte de senaste årens minskning. Minskningen gäller bara män som står för ungefär 70 procent av dödsfallen. Bland män är oavsiktliga överdoser vanligast och bland kvinnor är det lika vanligt med narkotikarelaterade suicid som med överdoser. Opioider var involverade i 90 procent av alla dödsfall där man känner till substansen